

Anotace

Cílem diplomové práce je představit pacovskou městskou knihu z hlediska diplomatického rozboru. Městská kniha vznikla v období druhé poloviny 15. století až druhé poloviny 17. století. Samotný rozbor zápisů je uveden dvěma podkapitolami. První z nich se zaměřuje na společensko-politicko-správní vývoj oblasti Pelhřimovska a Pacovska v průběhu pozdního středověku a raného novověku. Přímé prostředí Pacova se odráží v podkapitole věnované městským právům, jejímž cílem je zasadit obsah privilegií vydaných pro Pacov do širších společenských souvislostí.

Stěžejní část rozboru pacovské městské knihy představují podkapitoly popisující rozbor jednotlivých zápisů z hlediska diplomaticko-obsahové analýzy a městskou knihu v kontextu písemné produkce městské kanceláře. Řazení obsahových skupin jednotlivých typů zápisů vychází z členění městských knih, jak je zevrubně aplikovala Ludmila Sulitková na prostředí brněnských městských knih v kontextu vývoje městských knih ve středověku. Toto členění vychází z výsledků dlouholetého výzkumu, jehož počátky lze spojovat s Václavem Vojtíškem. Hlavní zřetel v rámci pojednání každého zápisu je věnován zodpovězení otázky společenské funkce zápisů městské knihy, jeho zpísemnění v městské kanceláři, stejně jako je sledována role vrchnosti města v kontextu vzniku jednotlivých zápisů.

Provedená analýza městské knihy ukázala široké spektrum zápisů, které v městské knize narůstají a získávají pevnější formulář, zatímco jiné typy zápisů mizí. Tyto jevy byly základem pro alespoň hypotetickou rekonstrukci městských knih v rámci pacovské městské kanceláře z období raného novověku. A právě postavení pacovské městské knihy k ostatním písemným dokumentům - listinám, listům, aktům tvoří obsah závěrečné podkapitoly předložené studie.

Na základě analýzy městské knihy se podařilo objasnit činnost městské kanceláře stejně jako vliv vrchnosti na vedení městské knihy, podobně jako způsob jejího vedení. Rozbor knihy ukázal možnosti výpovědní hodnoty městských knih jednoho z poddanských měst ležících mezi Táborem a Pelhřimovem.

Klíčová slova

městská kancelář, městská kniha, Pacov, diplomatika, dějiny správy, soudní činnost, trestní činnost, raný novověk, město